

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

A6-0250/2008

10.6.2008

MIETINTÖ

avaruudesta ja turvallisuudesta
(2008/2030(INI))

Ulkoasiainvaliokunta

Esittelijä: Karl von Wogau

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	12
LAUSUNTO TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNALT A.....	18
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	21

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

avaruusteknologiajärjestelmien vaikutuksesta ETPP:hen (2008/2030(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 12. joulukuuta 2003 hyväksymän Euroopan turvallisuusstrategian (ETS) "Turvallisempi Eurooppa oikeudenmukaisemmassa maailmassa",
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 12. joulukuuta 2003 hyväksymän joukkotuhohaseiden leviämisen estämistä koskevan EU:n strategian,
- ottaa huomioon neuvoston 22. toukokuuta 2007 antaman päätöslauselman Euroopan unionin avaruuspolitiikasta,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toimintaa koskevan sopimuksen (SEUT) ja sopimuksen Euroopan unionista (SEU), sellaisena kuin se on muutettu Lissabonin sopimuksella, niiden Euroopan unionin avaruuspolitiikkaa koskevat määräykset (SEUT-sopimuksen 189 artikla), turvallisuus- ja puolustusasioita koskevan pysyvän rakenteellisen yhteistyön (SEU-sopimuksen 42 artiklan 6 kohta ja 46 artikla ja niihin liittyvä pöytäkirja) sekä siviilialan tehostetun yhteistyön (SEUT-sopimuksen kuudes osa, III osasto), sekä solidaarisuuslausekkeen (SEUT-sopimuksen 222 artikla) ja jäsenvaltioiden välisen keskinäisen avun lausekkeen, jota käytetään, jos jäsenvaltio tai jäsenvaltiot joutuu/joutuvat aseellisen hyökkäyksen kohteeksi (SEU-sopimuksen 42 artiklan 7 kohta),
- ottaa huomioon 29. tammikuuta 2004 antamansa päätöslauselman Euroopan avaruuspolitiikan täytäntöönpanon toimintasuunnitelmasta¹,
- ottaa huomioon 14. huhtikuuta 2005 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin turvallisuusstrategiasta²,
- ottaa huomioon vuoden 1967 yleissopimuksen valtioiden toimintaa johtavista periaatteista niiden tutkiessa ja käyttäessä ulkoavaruutta, siihen luettuna kuu ja muut taivaankappaleet (ulkoavaruussopimus),
- ottaa huomioon EU:n ja Venäjän avaruuspolitiikkaa koskevan yhteistyön, jonka tuloksena vuonna 2006 luotiin kolmikantainen avaruusyhteistyö, johon osallistuvat Euroopan komissio, Euroopan avaruusvirasto ja Roskosmos (Venäjän avaruusvirasto),
- ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön ja teollisuus-, tutkimus- ja

¹ EUVL C 96 E, 21.4.2005, s. 136.

² EUVL C 33 E, 9.2.2006, s. 580.

energiavaliokunnan lausunnon (A6-0250/2008),

- A. ottaa huomioon, että vapautta avaruudesta kohdistuvista uhista sekä turvallista ja kestävä avaruuden käyttämisen mahdollisuutta on pidettävä Euroopan unionin avaruuspolitiikan peruseriaatteina,
- B. ottaa huomioon Euroopan unioniin enenevässä määrin kohdistuvat erilaiset poliittiset ja turvallisuusuhat, joiden vuoksi Euroopan itsenäinen avaruuspolitiikka on strateginen välttämättömyys,
- C. ottaa huomioon, että EU:n jäsenvaltioiden avaruuspolitiikan yhteisen lähestymistavan puuttuminen aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia,
- D. ottaa huomioon, että Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (ETPP) puitteissa toteutettavien kriisinhallintaoperaatioiden ongelmana on EU:n jäsenvaltioiden käyttämien avaruusresurssien yhteensopimattomuus,
- E. ottaa huomioon, että Euroopan unionilta puuttuvat kokonaisvaltaiset turvallisuus- ja puolustustarkoituksiin käytettävät eurooppalaiset avaruusresurssi-strategiat,
- F. ottaa huomioon, että uuden sukupolven kantorakettien kehittäminen kestää noin 15 vuotta ja että nykyisukupolven kantoraketit on korvattava uusilla seuraavien 20 vuoden kuluessa,
- G. ottaa huomioon, että Yhdysvallat, Venäjä ja Japani sekä avaruutta käyttävät nousevat valtiot, erityisesti Kiina, Intia, Etelä-Korea, Taiwan, Brasilia, Israel, Iran, Malesia, Pakistan, Etelä-Afrikka ja Turkki, kehittävät avaruusresursseja nopeassa tahdissa,
- H. ottaa huomioon, että vuoden 2008 toisella puoliskolla puheenjohtajavaltiona toimiva Ranska sisällyttää ensisijaisiin tavoitteisiinsa Euroopan unionin avaruuspolitiikan edistämisen,
- I. katsoo, että yksi kustannustehokkaimpia avaruusarkkitehtuurin osatekijöitä ja tapoja aikaansaada avaruusresurssien kestävä kanta on kiertoradalla toimiva palveluteknologia, joka käyttää paikalla olevia välineitä,

Yleiset huomiot

1. panee merkille avaruusulottuvuuden merkityksen Euroopan unionin turvallisuudelle ja tarpeen aikaansaada yhteinen lähestymistapa Euroopan avaruuspoliittisten etujen puolustamiseksi;
2. korostaa avaruusresurssien tarpeellisuutta, koska niiden avulla Euroopan unionin poliittinen ja diplomaattinen toiminta voi perustua riippumattomiin, luotettaviin ja täydellisiin tietoihin, jotka tukevat EU:n konfliktinehkäisy-politiikkaa ja kriisinhallintatoimia ja maailman turvallisuutta erityisesti siksi, että avaruusresurssien avulla voidaan valvoa joukkotuhoaseiden ja niiden kuljetusjärjestelmien leviämistä, kansainvälisten sopimusten noudattamista ja pienaseiden ja kevyiden aseiden rajat

ylittävää salakuljetusta, suojella kriittistä infrastruktuuria ja Euroopan unionin rajoja, sekä tukea pelastuspalvelua luonnollisten ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ja kriisien yhteydessä;

3. pitää myönteisenä, että "avaruusneuvosto" on hyväksynyt Euroopan avaruuspolitiikan komission ja Euroopan avaruusviraston yhteisen tiedonannon ehdotuksen mukaisesti, ja pitää erityisesti myönteisenä turvallisuutta ja puolustusta koskevaa lukua, mutta pitää valitettavana, että avaruuden aseistamista ei ole sisällytetty tärkeimpiin kysymyksiin, joita on tarkasteltava kansainvälisiä suhteita koskevaa strategiaa kehitettäessä (21. toukokuuta 2007 annetun neuvoston päätöslauselman 2007/C 136/01 liite 3¹); suosittelee sen vuoksi avaruuspolitiikan ottamista asianmukaisesti huomioon tarkistetussa Euroopan unionin turvallisuusstrategiassa ja katsoo, että avaruusasiat olisi sisällytettävä turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta mahdollisesti laadittavaan valkoiseen kirjaan;
4. panee merkille Euroopan avaruuspolitiikan oikeusperustan sisällyttämisen Lissabonin sopimukseen; pitää myönteisenä parlamentille ja neuvostolle annettua mahdollisuutta toteuttaa tavanomaista lainsäädäntömenettelyä noudattaen toimenpiteitä, joita eurooppalaisen avaruushjelman laadinta edellyttää; kehottaa komissiota toimittamaan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen tällaisista toimenpiteistä sekä tiedonannon asianmukaisten suhteiden luomisesta Euroopan avaruusjärjestöön; pitää myönteisenä myös pysyvän rakenteellisen yhteistyön mahdollisuutta turvallisuutta ja puolustusta koskevissa asioissa ja tehostettua yhteistyötä siviilitoimissa;
5. kehottaa Euroopan unionin jäsenvaltioita, Euroopan avaruusvirastoa ja eri toimijoita käyttämään enemmän ja tehokkaammin käytettävissä olevia kansallisia ja monikansallisia avaruusjärjestelmiä ja lisäämään niiden keskinäistä täydentävyyttä; panee tässä yhteydessä merkille, että ETPP vaatii yhteisiä valmiuksia vähintään seuraavilla aloilla: televiestinnässä, tietohallinnossa, valvonnassa ja navigoinnissa; suosittelee mainittuja aloja koskevien tietojen jakamista ja vaihtamista EU:n jaetun verkon toimintarakenteen periaatteen mukaisesti;
6. pitää myönteisinä International Academy of Astronautics ja International Association for the Advancement of Space Safety järjestöjen ponnisteluja, joilla pyritään tehostamaan avaruusromua koskevia korjaavia toimenpiteitä ja ongelman tiedostamista;

Itsenäinen uhkien arviointi

7. kehottaa jäsenvaltioita yhdistämään ja vaihtamaan EU:n itsenäisen uhkien arvioinnin edellyttämiä geospaatialisia tiedustelutietoja;

Kaukokartoitus ja tiedustelu

8. vaatii, että Euroopan unionin satelliittikeskus (EUSC) on kehitettävä täyteen laajuuteensa sen toimintapotentiaalin täydelliseksi hyödyntämiseksi; suosittelee lisäksi, että EU:n satelliittikeskus ja jäsenvaltiot tekevät kiireellisesti sopimuksen kuvatietojen

¹ EUVL C 136, 20.6.2007, s. 1.

luovuttamisesta ETPP-operaatioiden ja valmiusjoukkojen komentajien käyttöön, ja suosittelee myös ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuisen seurannan (GMES) havainnointikapasiteetin ja sen avulla saatujen turvallisuustietojen keskinäisen täydentävyyden varmistamista; pitää tässä yhteydessä myönteisenä Euroopan puolustusviraston ja EU:n satelliittikeskuksen yhteiskäytössä olevaa taktisten kuvatiетоjen käyttökeskuksen hanketta;

9. kehottaa niitä jäsenvaltioita, joilla on käytössään erilaisia tutkahavaintosatelliitteja, optisia ja säähavaintosatelliitteja sekä tiedustelujärjestelmiä (Helios, SAR-Lupe, TerraSAR-X, Rapid Eye, Cosmo-Skymed, Pleiades), varmistamaan niiden yhteensopivuuden; pitää myönteisenä johtavien EU:n jäsenvaltioiden välisiä kahdenvälisiä ja monenvälisiä sopimuksia (esimerkkeinä SPOT, ORFEO, Helios-yhteistyökehys, Schwerinin sopimus ja tuleva MUSIS); suosittelee, että MUSIS-järjestelmä sisällytetään yhteisön puitteisiin ja että se rahoitetaan EU:n talousarviosta;
10. korostaa GMES-seurannan merkitystä Euroopan unionin ulkopoliittikan kannalta ja turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kannalta; vaatii toimintamäärärahojen pääbudjettikohdan käyttöönottamista sen varmistamiseksi, että GMES-palvelut vastaavat johdonmukaisesti käyttäjien tarpeita;

Navigointi – paikannus – ajoitus

11. korostaa Galileon välttämättömyyttä ETPP-operaatioiden riippumattomuuden, yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP), Euroopan oman turvallisuuden ja unionin strategisen riippumattomuuden kannalta; panee erityisesti merkille sen, että Galileon julkisesti säännelty palvelu on ratkaisevan tärkeä navigoinnin, paikannuksen ja ajoituksen kannalta ennen kaikkea tarpeettomien riskien välttämiseksi;
12. panee merkille, että parlamentti ja neuvosto pääsivät ensimmäisessä käsittelyssä sopimukseen asetusluonnoksesta eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien (EGNOS ja Galileo) toteuttamiseksi ja että sopimuksen mukaan järjestelmä on yhteisön omistuksessa ja sen kehitysvaihe rahoitetaan kokonaisuudessaan yhteisön talousarviosta;
13. kiinnittää huomiota 23. huhtikuuta 2008 vahvistamaansa kantaan¹ erityisesti siitä, että EGNOS- ja Galileo-ohjelmia olisi pidettävä eurooppalaisen avaruusohjelman yhtenä saavutuksena ja että ohjelmia on hallinnoitava yhdessä toimielinten välisen Galileo-paneelin kanssa, jota voidaan käyttää mallina eurooppalaisen avaruuspolitiikan kehittämisessä;

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0167

Televiestintä

14. korostaa ETPP-operaatioiden (EU:n sotilashenkilöstön, EU:n komentokeskuksen, operaatioiden komentokeskusten) turvallisen satelliittiviestinnän välttämättömyyttä, mikä koskee myös EU:n joukkojen osallistumista YK:n, Naton ja muiden vastaavien järjestöjen alaisiin operaatioihin;
15. pyytää, että tällä hetkellä ja tulevaisuudessa Euroopan unionin jäsenvaltioiden käytössä olevat satelliittiviestintäjärjestelmät (kuten Skynet, Syracuse, Sicral, SATCOM BW ja Spainsat) saatetaan yhteentoimiviksi kustannusten säästämiseksi;
16. kannattaa sitä, että komissio ja Euroopan puolustusvirasto kehittävät yhteistyössä ohjelmistoradion (Software Defined Radio, SDR); panee merkille, että ohjelmistoradio parantaa televiestintäjärjestelmän maayhteyksien yhteentoimivuutta;
17. suosittaa hankkimaan säästöjä eri kansallisia televiestintäjärjestelmiä tukevan maa-infrastruktuurin yhteiskäytöllä;

Avaruuden valvonta

18. kannattaa avaruustilannetietoisuutta edistävän avaruusvalvontajärjestelmän kehittämistä (esimerkiksi GRAVES ja TIRA mukaan luettuina) tarkoituksena valvoa avaruusinfrastruktuuria, avaruusromua ja mahdollisesti myös muita uhkia;

Satelliittiperusteinen ballististen ohjusten ennakkovaroitusjärjestelmä

19. pitää valitettavana, että EU:n jäsenvaltioilla ei ole käytössään reaaliaikaisia tietoja ballististen ohjusten laukaisemisesta eri puolilla maailmaa; kannattaa sen vuoksi hankkeita, jotka johtavat (Ranskan "Spirale"-järjestelmän kaltaisen) satelliittiperusteisen ballististen ohjusten ennakkovaroitusjärjestelmän käyttöönottoon; vaatii lisäksi, että kaikki mainittujen tulevien järjestelmien kautta saadut tiedot on annettava kaikkien EU:n jäsenvaltioiden käyttöön niiden väestön suojelemiseksi ja mahdollisten vastatoimien tukemiseksi sekä ydinsulkusuopimuksen noudattamisen valvomiseksi ja ETPP-operaatioiden käyttöön ja Euroopan turvallisuusasetusten turvaamiseksi;

Signaalitiedustelu

20. kannattaa signaalitiedustelun (elektronisen tiedustelun, kuten Essaim, ja viestitiedustelun) avulla hankittujen tietojen vaihtamista eurooppalaisella tasolla;

Itsenäinen pääsy avaruuteen ja kansainvälinen ympäristö

21. kannattaa EU:n turvallista, itsenäistä ja kestävää pääsyä avaruuteen, koska se on EU:n riippumattoman toiminnan edellytys;
22. suosittelee, että eurooppalaiset ei-kaupalliset satelliitit lähetetään kiertoradalle mieluummin EU:n alueelta eurooppalaisilla kantoraketeilla, ja että samalla on otettava huomioon toimitusvarmuus ja Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan suojeleminen;

23. korostaa, että on lisättävä kehitysponnisteluja parannetun Ariane 5:n saamiseksi käyttöön ennen vuotta 2015;
24. suosittelee, että pitkän aikavälin strateginen sijoitus uusiin eurooppalaisiin kantoraketteihin tulisi käynnistää mahdollisimman pian, jotta EU voi pysyä lisääntyvän kansainvälisen kilpailun tasolla; vaatii hoitamaan tämän hankkeen sekä rahoituksellisesti että aikataulullisesti moitteettomasti;
25. suosittelee, että luodaan kiertoradalla toimiva palveluteknologia, jonka avulla voidaan parantaa toiminnallisten avaruusresurssien kestävyyttä, ylläpidettävyyttä, saatavuutta ja toiminnallista tehokkuutta ja samalla alentaa resurssien käyttö- ja ylläpitokustannuksia;

Hallintotapa

26. kannustaa vahvaan pilarien väliseen avaruus- ja turvallisuusyhteistyöhön, johon osallistuvat kaikki relevantit toimijat (kuten komissio, neuvosto, Euroopan puolustusvirasto ja Euroopan satelliittikeskus) tarkoituksena varmistaa ETPP:hen liittyvä turvallisuuspolitiikka ja tietoturva;
27. suosittaa painokkaasti edistämään sitä, että tehostetun ETPP-yhteistyön mukaisesti avaruusresursseja hyödyntäen kerätyt operationaaliset tiedot asetetaan tasapuolisesti EU:n kaikkien jäsenvaltioiden saataville;
28. suosittaa, että Euroopan puolustusvirasto huolehtii avaruuteen liittyvien toimien hallinnointi- ja rahoitusvalmiuksien kehittamisestä;

Rahoitus

29. panee merkille, että unionin talousarviosta on osoitettu kaudeksi 2007–2013 noin 5,25 miljardia euroa Euroopan yhteisille avaruustoimille, mikä merkitsee keskimäärin 750 miljoonaa euroa vuodessa kyseisellä kaudella;
30. kehottaa EU:ta laatimaan avaruuden voimavaroille toimintabudjetin, josta tuetaan ETPP:tä ja Euroopan turvallisuusetuja;
31. on syvästi huolestunut siitä, että EU:n jäsenvaltioiden keskinäisen koordinaation puuttuminen johtaa toimien tarpeettomaan päällekkäisyyteen; kannattaa näin ollen sitä, että jäsenvaltioiden tulisi käynnistää yhteisiä ohjelmia, joilla saadaan aikaan pitkän aikavälin kustannussäästöjä;
32. panee merkille myös sen, että avaruuden voimavarojen hankintaa, ylläpitoa ja toimintaa koskevan EU:n yhteisen lähestymistavan puuttumisen arvioidaan aiheuttavan satojen miljoonien eurojen ylimääräiset kustannukset;
33. toteaa kokemuksen osoittaneen, että suuria yhteisiä hankkeita ei kyetä hallinnoimaan kunnolla, jos asiassa on mukana 27 eri kansallista talousarvioviranomaista, jotka

soveltavat oikeudenmukaisen palautuman periaatetta; suosittaa siksi painokkaasti kyseisten hankkeiden ja ohjelmien rahoittamista unionin talousarviosta;

34. panee merkille asiantuntijoiden arviot, joiden mukaan satelliittiviestinnän osalta Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustustarpeiden täyttämiseen tarvittavia määrärahoja ja Euroopan unionin kaukokartoitukseen ja tiedustelutietojen keräämiseen, signaalitiedustelu mukaan luettuna, tarvittavia määrärahoja olisi lisättävä huomattavasti, jotta voidaan huolehtia kattavan avaruuspolitiikan tarpeista ja tavoitteista;
35. katsoo, että Euroopan unionin, Euroopan avaruusviraston, Euroopan puolustusviraston ja jäsenvaltioiden olisi myönnettävä luotettava ja riittävä rahoitus suunniteltuun avaruustoimintaan ja siihen liittyvään tutkimukseen; pitää erityisen tärkeänä EU:n talousarviosta myönnettävää rahoitusta, Galileo-hanke mukaan luettuna;

Avaruusinfrastruktuurin suojele

36. korostaa strategisten avaruusresurssien sekä avaruuteen pääsyn infrastruktuurin, kuten kantorakettien ja avaruuskeskusten haavoittuvuutta; korostaa sen vuoksi tarvetta suojella edellä mainittuja taktisella ohjuspuolustuksella (theatre missile defence), lentokoneilla ja avaruusvalvonnalla; kannattaa myös tietojen jakamista kansainvälisten kumppanien kanssa siinä tapauksessa, että vihollinen tekee satelliittit toimintakyvyttömmiksi;
37. vaatii, että tulevien eurooppalaisten satelliittijärjestelmien haavoittuvuutta on vähennettävä häirinnäneston, suojaamisen, kiertoradalla toimivan palveluteknologian, korkealla olevien kiertoratojen ja satelliittien monirataisuuden (multi-orbital constellation architectures) avulla;
38. korostaa, että suojaotoimien on oltava täydellisesti ulkoavaruuden rauhanomaista käyttöä koskevien kansainvälisten sopimusten mukaisia ja että niistä on sovittava (mannertenvälisiä ohjuksia koskevien) avoimuutta ja luottamusta lisäävien yhteisten toimien avulla; pyytää EU:n jäsenvaltioita tarkastelemaan mahdollisuutta laatia avaruusalan toimijoita oikeudellisesti tai poliittisesti sitovat säännöt ja avaruusliikenteen hallintajärjestelmä;
39. korostaa, että haavoittuvuutensa vuoksi kehittynyt viestintäteknologia ei saisi koskaan olla täysin riippuvainen avaruusteknologiasta;

Avaruuden käyttöä koskeva kansainvälinen oikeudellinen säännöstö

40. korostaa jälleen kerran vuoden 1967 ulkoavaruussopimuksessa esitetyn avaruuden rauhanomaista käyttöä koskevan periaatteen merkitystä; on sen vuoksi huolestunut avaruuden sotilaallisen käytön mahdollisesta lisääntymisestä;
41. vaatii huolehtimaan siitä, että Euroopan avaruuspolitiikka ei missään tapauksessa johda avaruuden militarisointiin ja aseistamiseen;

42. vaati avaruuden rauhanomaista käyttöä sääntelevän ja suojelevan kansainvälisen oikeudellisen säännösten lujittamista avaruusromun vähentämistä koskevat suuntaviivat laatineen ulkoavaruuden rauhanomaista käyttöä käsittelevän YK:n komitean (COPUOS) puitteissa siten, että mainitut toimet ovat yhdenmukaisia järjestöjen välisen avaruusromun koordinoitukomitean sekä YK:n aseidenriisuntakonferenssin – joka kehittää parhaillaan monenvälistä sopimusta ulkoavaruuden aseistamisen estämisestä – toimien kanssa; pyytää myös, että EU:n puheenjohtajavaltio edustaa EU:ta aktiivisesti ulkoavaruuden rauhanomaista käyttöä käsittelevässä YK:n komiteassa; kehottaa EU:n toimielimiä pyrkimään järjestämään ulkoavaruussopimuksen tarkistuskonferenssin, jossa sopimusta vahvistettaisiin ja sen soveltamisalaan lisättäisiin kaikenlaisia avaruuteen sijoitettavia aseita koskeva kielto;
43. kehottaa kaikkia kansainvälisiä toimijoita pidättymään käyttämästä aseita avaruudessa; on erittäin huolestunut satelliitteihin kohdistetuista tuhoavista toimista, esimerkkinä Kiinan tammikuussa 2007 tekemä satelliitintorjuntakoe, ja avaruusromun määrän valtavan kasvun seurauksista avaruuden turvallisuudelle; suosittelee sen vuoksi, että kansainväliset toimijat tekevät oikeudellisesti sitovia kansainvälisiä sopimuksia, joilla kielletään aseiden käyttö avaruusresursseja vastaan ja aseiden sijoittaminen avaruuteen;
44. kehottaa avaruuden käyttäjiä rekisteröimään satelliittinsa, myös sotilaalliset satelliitit, läpinäkyvyyttä edistävänä ja luottamusta lisäävänä avaruuden turvallisuuteen liittyvänä toimenpiteenä; pitää myönteisenä neuvoston tavoittelemaa avaruusesineitä koskevaa kattavaa EU:n käytäntösäännöstöä; vaatii tekemään säännöstöstä oikeudellisesti sitovan välineen;
45. kehottaa YK:ta ja Euroopan unionia toimimaan aktiivisesti sen puolesta, että avaruusromu saadaan vähenemään ja satelliitteja suojellaan niitä vahingoittavalta avaruusromulta;

Avaruuspolitiikkaa ja ohjuspuolustusta koskeva transatlanttinen yhteistyö

46. kehottaa Euroopan unionia ja Pohjois-Atlantin puolustusliittoa käynnistämään strategisen avaruuspolitiikkaa ja ohjuspuolustusta koskevan vuoropuhelun ja pitämään samalla mielessä oikeudellisen velvoitteen välttää sellaisia toimia, jotka voisivat olla ristiriidassa avaruuden rauhanomaisen käytön periaatteen kanssa; katsoo, että edellä mainittu koskee erityisesti satelliittiviestintäjärjestelmien, avaruusvalvontajärjestelmien ja ballististen ohjusten ennakkovaroitusjärjestelmien täydentävyyttä ja yhteentoimivuutta sekä eurooppalaisten joukkojen suojelua taktisten ohjusten ohjuspuolustusjärjestelmällä (theatre missile defence system);
47. kehottaa Euroopan unionia ja Amerikan Yhdysvaltoja käynnistämään strategisen vuoropuhelun avaruusresurssien käytöstä ja ottamaan sekä YK:ssa että sen ulkopuolella kansainvälisen vastuun sen varmistamisesta, että ulkoavaruus säilytetään yksinomaan rauhanomaisia toimia varten;

Muu kansainvälinen yhteistyö

48. pitää myönteisenä EU:n ja Venäjän yhteistyön vahvistumista Euroopan komission, Euroopan avaruusjärjestön ja Roskosmosin (Venäjän avaruusjärjestö) välillä vuonna 2006 käynnistetyin kolmen osapuolen avaruutta käsittelevä vuoropuhelun puitteissa, mukaan luettuina avaruussovellukset (satelliittinavigointi, kaukokartoitus ja satelliittiviestintä) sekä avaruuteen pääsy (kantoraketit ja tulevat avaruuskuljetusjärjestelmät);

o

o

o

49. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan avaruusvirastolle, jäsenvaltioiden parlamenteille sekä Yhdistyneiden kansakuntien, Pohjois-Atlantin puolustusliiton ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön pääsihteereille.

PERUSTELUT

1. Johdanto

Vuodelta 2003 peräisin oleva Euroopan unionin turvallisuusstrategia sisältää laajan määritelmän turvallisuudesta. Strategiaan liittyviin toimiin sisältyvät rauhanturvaoperaatiot, kriittisen infrastruktuurin ja yhteisten ulkorajojemme suojaaminen sekä aseiden levittämisen estäminen ja sopimusten täytäntöönpanon valvonta.

Kyky vastata mainittuihin haasteisiin riippuu ja tulee enenevässä määrin riippumaan satelliittiperusteisista järjestelmistä. Niiden nykyisissä valmiuksissa olevien puutteiden korjaamiseksi valmistelija ehdottaa läheisempää yhteistyötä ja sekä yhteisten eurooppalaisten järjestelmien kehittämistä avaruusteknologian alalla.

2. Euroopan avaruuspolitiikka

Pitää myönteisenä, että EU:n neuvosto on hyväksynyt Euroopan avaruuspolitiikan komission ja Euroopan avaruusviraston yhteisen tiedonannon ehdotuksen mukaisesti, ja pitää erityisesti myönteisenä turvallisuutta ja puolustusta koskevaa lukua.

Neuvostoa pyydetään viittaamaan Euroopan avaruuspolitiikkaan Euroopan turvallisuusstrategiaa koskevassa valkoisessa kirjassa.

Lisäksi Lissabonin sopimus sisältää Euroopan avaruuspolitiikan oikeusperustan ja mahdollistaa pysyvän rakenteellisen yhteistyön turvallisuutta ja puolustusta koskevissa asioissa ja tehostetun yhteistyön siviilitoimissa.

3. Satelliittiperusteiset järjestelmät

Satelliittiperusteiset kaukokartoituksen, navigoinnin, paikantamisen ja ajoituksen järjestelmät ovat niitä käyttävien "silmät ja korvat". Ne voivat olla sotilaallisessa käytössä tai siviilikäytössä.

Näin ollen on ratkaisevan tärkeää, että EU:n jäsenvaltiot pystyvät käyttämään mainituilla järjestelmillä hankittuja tietoja, jotta ne voivat asianmukaisia tietoja antaa ETPP:n ja YUTP:n päätöksentekijöille. Koska on yleisesti tunnustettu tosiasia, että avaruusresurssit ovat välttämättömiä EU:n kriisinhallintaoperaatioissa ja että ne voivat antaa EU:lle ratkaisevan tärkeitä tietoja aseiden levittämisen seurannassa ja kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanon valvonnassa, Euroopan unionin jäsenvaltioita, Euroopan avaruusvirastoa ja eri toimijoita olisi kehotettava käyttämään enemmän ja tehokkaammin käytettävissä olevia kansallisia ja monikansallisia avaruusjärjestelmiä ja lisäämään niiden keskinäistä täydentävyyttä.

Mainitut valmiudet voivat kuitenkin muodostus "Akilleen kantapääksi", jos vihamieliset valtiot ottavat EU:n satelliitit tähtäimeensä tai jos avaruusromu vahingoittaa niitä. Sen vuoksi

olisi kehitettävä avaruusvalvontajärjestelmä, joka voi tehostaa eurooppalaisten satelliittien suojelua.

Kaukokartoitus mahdollistaa jatkuvasti päivitettävän tilanneseurannan ja maastokartoituksen pysyvästi ja turvalliselta etäisyydeltä. Televiestintäsatelliitit muodostavat monessa tapauksessa ainoan käytettävissä olevan ja täysin toimivan "tietoketjun". Niitä voidaan käyttää sekä etäisyydeltä hankittujen tietojen lähettämiseen kaukaisille komentopaikoille että tietojen välittämiseen eri yksiköille.

Tutkimuksen, teknisen kehittämisen ja tuotannon **normalisoinnin ja standardoinnin lisääminen** EU:n tasolla voisi olla merkittävää sekä kaukokartoituksen että televiestintäsatelliittien aloilla. Niiden ansiosta **voitaisiin välttää tarpeettomia kustannuksia aiheuttava päällekkäisyys ja hyötyä suurtuotannon eduista ja kulujen säästöistä.**

Lisäksi ETPP-operaatioille voisi olla hyötyä EU:n jäsenvaltioiden käyttämien avaruusresurssien **yhteentoimivuuden parantamisesta.**

EU:n jäsenvaltiot ovat kehittäneet useita avaruusjärjestelmiä täyttääkseen turvallisuuden tarpeensa kansalliselta pohjalta. Budjettirajoitukset ja yhteentoimivuuden tarve puhuvat kuitenkin **yhtenäisemmän eurooppalaisen lähestymistavan** puolesta. Tämän alan johtava valtio on Ranska, joka kehittää kahdenvälisiä ja monenvälisiä puitesopimuksia muiden EU:n jäsenvaltioiden (Saksan, Italian, Ison-Britannian ja Espanjan) kanssa.

3.1. Kaukokartoitus ja tiedustelu

Useat maat ovat kehittäneet tai ovat kehittämässä omia kaukokartoituksen järjestelmiään. Ranska (vuodesta 1986 SPOT 1 ja sittemmin Helios B and Pleiades), Italia (Cosmo-SkyMed), Saksa (SAR-Lupe), Espanja (SEOSAT eurooppalaisten GMES-hankkeiden puitteissa), Ruotsi (SVEA-hanke, joka edelleen odottaa Ruotsin puolustusvoimien hyväksyntää, sekä Iso-Britannia (Topsat). Jotkut edellä mainituista järjestelmistä on suunniteltu kaksikäyttöisiksi ja toiset useamman valtion käyttöön. Erilaisia tutkahavaintosatelliitteja, optisia ja säähavaintosatelliitteja sekä tiedustelujärjestelmiä hallinnoivien EU:n jäsenvaltioiden on varmistettava järjestelmiensä yhteensopivuus.

Näin ollen on vahvasti tuettava EU:n johtavien jäsenvaltioiden välisiä **kahdenvälisiä ja monenvälisiä sopimuksia**, koska niillä voidaan säästää veronmaksajien varoja. Ranska ja Italia ovat allekirjoittaneet "Torinon sopimuksen", joka perustuu kahden valvontajärjestelmän (optisen ja tutkavalvonnan - ORFEO¹) yhdistelmään, tarkoituksena täydentää keskinäisiä ohjelmiaan. Samasta syystä Ranska ja Saksa ja allekirjoittivat vuonna kahdenvälisen valmiuksien jakamista koskevan sopimuksen, joka koskee SAT Lupe ja Helios II -järjestelmiä (Schwerinin sopimus) Euroopan parlamentti voisi antaa **tukensa "yleiseurooppalaiselle" valvontajärjestelmälle, kuten suunnitellulle MUSIS-järjestelmälle².**

¹ ORFEO – Optical and Radar Federated Earth Observation, Ranskan ja Italian sopimus, joka koskee Cosmo-SkyMed ja Pleiades -järjestelmiä.

² MUSIS – Multinational Space-Based Imaging System for Surveillance, tiedustelu ja valvonta (perustuu BOC-asiakirjaan Besoin Opérationnel Commun)

Euroopan unionin kaukokartoitusvalmiuden varmistaa Torrejossa (Espanjassa) toimiva **EU:n satelliittikeskus** (EUSC), joka tarjoaa synteettisen kuva-analyysin, joka parantaa ETPP-operaatioiden turvallisuutta käyttäen avoimia ja jäsenvaltioiden lähteitä. EU:n satelliittikeskus voi **hyödyntää täyden potentiaalinsa** vasta sitten, kun se ja EU:n jäsenvaltiot ovat tehneet sopimuksen saatavissa olevan kuvamateriaalin toimittamisesta ETPP-operaatioiden käyttöön.

Lopuksi on mainittava Euroopan komission käynnistämä eurooppalainen **GMES-aloite** (Ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuinen seuranta), jonka tarkoituksena on tarjota palveluja ympäristö- ja humanitaarisen ulottuvuuden siviiliturvallisuuden käyttöön, mutta se palvelee myös joidenkin aseriisuntasopimusten täytäntönnäpön valvontaa. GMES perustuu kaukokartoitussatelliittien ja maa-asemien antamiin tietoihin. Kun ensimmäiset palvelut (kartoitus, kriisinhallinnan tukeminen ja ennusteet) ovat käytettävissä vuonna 2008, niitä **olisi käytettävä ETPP-operaatioiden tukemiseen** ja toimintamäärärahojen pääbudjettikohta olisi otettava käyttöön EU:n talousarviossa.

EU:n jäsenvaltioiden olisi yhdistettävä ja vaihdettava ETPP-operaatioiden vaatimien tietojen lisäksi myös **EU:n uhkien itsenäisen arvioinnin** edellyttämiä geospaatialisia tiedustelutietoja;

3.2. Televiestintä

Puolustusvoimat ja turvallisuudesta vastaavat yritykset käyttävät enenevässä määrin kaupallisia palveluja, jotka tarjoavat laajemman kaistanleveyden monimutkaisille sotilaallisille järjestelmille. **Televiestinnän suojaaminen jokaisen ETPP-operaation onnistumisen ehdoton ennakkoehto.** Nykyiset sotilaalliset televiestintäjärjestelmät koostuvat pääasiassa **kahdesta palvelutasosta: suojaamattomasta viestinnästä;** sekä hyvin **suojatusta sotilaallisesta viestinnästä.** Euroopassa vain muutamat valtiot ovat **(teknologiaan ja rahoitukseen liittyvien ongelmien vuoksi) kehittäneet pitkälle kehitetyn suojavaalmiuden, ja niistä Ranska ja Iso-Britannia ovat ydinasevaltoja.** Iso-Britannia käyttää omaa Skynet-järjestelmäänsä ja viimeisin Skynet V -versio on suunniteltu kaksikäyttöiseksi. Ranskan puolustusvoimat ovat siirtyneet siviilisatelliitista (Telecom-2) yksinomaan sotilaalliseen ohjelmaan (Syracuse III). Italia (SICRAL) ja Espanja (Spainsat) ovat kehittäneet oman sotilaallisen satelliittiviestintäjärjestelmänsä. Lisäksi Nato on valinnut Ranskan, Italian ja Ison-Britannian järjestelmien yhdistelmän, jonka pohjalta Nato tarjoaa aluksi nk. "Satcom Post-2000" viestintäjärjestelmän. Lopuksi on todettava, että Saksa laukaisee vuodesta 2009 lähtien kaksi uutta sotilaallista satelliittia (SatcomBw).

Valmistelija katsoo, että kaikkien nykyisin ja tulevaisuudessa EU:n käytössä olevien satelliittiviestintäjärjestelmien olisi oltava keskenään yhteentoimivia. Olisi pyrittävä siihen, että tulevien sukupolvien televiestintäsatelliitit laukaistaan ja rahoitetaan nykyistä paremman yhteistoiminnan merkeissä.

Lisäksi EU:n olisi tuettava **ohjelmistoradiohanketta**, jota Euroopan puolustusvirasto kehittää yhdessä Euroopan komission kanssa, jotta ohjelmistoradio voi taata maayhteyksien televiestintäjärjestelmien täydellisen yhteentoimivuuden.

3.3 Navigointi – paikannus – ajoitus

Vuodesta 2013 lähtien Euroopan komissio ja Euroopan avaruusjärjestö hallinnoivat yhteisesti uutta **Galileo**- satelliittinavigointijärjestelmää (GNSS): yhteensä 30 satelliittia tarjoavat asianmukaista vastaanotinta käyttäville mahdollisuuden paikantaa sijaintinsa tarkasti ja täsmällisesti. Esittelijä pitää myönteisenä EU:n marraskuussa 2007 saavuttamaa kompromissia ja korostaa, että **Galileon on täydellisesti oltava itsenäisten ETPP-toimien käytettävissä** (mikä tarkoittaa Galileon julkisesti säänneltyjä palveluja).

3.4 Satelliittiperusteinen ballististen ohjusten ennakkovaroitusjärjestelmä

EU:n on tuettava **hankkeita, jotka johtavat ballististen ohjusten ennakkovaroitusjärjestelmän kehittämiseen** (esimerkkinä Ranskan Spirale-järjestelmä). Tulevaisuudessa niiden avulla saadut tiedot on annettava kaikkien EU:n jäsenvaltioiden käyttöön.

3.5. Signaalitiedustelu

Esittelijä **suosittelee signaalitiedustelun** (elektronisen tiedustelun, kuten ranskalainen Essaim, ja viestintätiedustelun) kehittämistä ja sen avulla hankittujen tietojen vaihtamista **eurooppalaisella tasolla ETPP-operaatioiden tukemiseksi**.

4. Avaruuden valvonta ja avaruusinfrastruktuurin suojele

Tällä hetkellä Euroopan unioni on suuresti riippuvainen Yhdysvaltojen ja Venäjän harjoittamasta **avaruuden valvonnasta** (ts. avaruusesineiden järjestelmällisestä seurannasta). Euroopan avaruusvirasto ja Euroopan komissio ovat kuitenkin käynnistäneet vuoropuhelun, jonka tarkoituksena on määrittää **avaruustilannetietoisuutta edistävän eurooppalaisen avaruusvalvontajärjestelmän kehittämisen** mahdollisuudet. Saksan TIRA ja Ranskan GRAVES -tutkajärjestelmät voitaisiin integroida mainittuun järjestelmään.

Mainitut toimet ovat ehdottoman välttämättömiä, jotta EU voi **tehostaa omien satelliittiensä suojele**ua. Alttiita strategisia avaruusresursseja sekä avaruuteen pääsyn **infrastruktuuria**, kuten kantoraketteja ja avaruuskeskuksia on suojeltava. Esittelijä ehdottaa tietojen vaihtoa kumppanien kanssa siinä tapauksessa, että vihollinen vahingoittaa satelliitteja siten, että ne menettävät toimintakykynsä.

5. Riippumaton pääsy avaruuteen ja kansainvälinen ympäristö

Esittelijä katsoo, että **EU:n turvallinen, itsenäinen ja kestävä pääsy avaruuteen on EU:n itsenäisen toiminnan perusedellytyksiä**. Näin ollen on suositeltavaa, että eurooppalaiset ei-kaupalliset satelliitit lähetetään kiertoradalle EU:n alueelta eurooppalaisilla kantoraketeilla, ja että samalla on otettava huomioon toimitusvarmuus ja Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan suojele. Strategiset pitkän aikavälin investoinnit uusiin eurooppalasiin kantoraketteihin on käynnistettävä mahdollisimman nopeasti. Lyhyellä aikavälillä on tarpeen varustaa **Ariane 5 -kantoraketti uudelleenikäynnistettävällä moottorilla** sen kilpailuedun säilyttämiseksi.

6. Hallintotapa

Integroitu **eurooppalainen avaruusyhteistyön kehys** on luotava vahvalla kolmen pilarin yhteistyöllä, johon osallistuvat komissio, neuvosto, Euroopan puolustusvirasto ja Euroopan satelliittikeskus. On luotava tehostettu ETPP-kehys, jotta **operationaaliset tiedot toimitetaan niille pienemmille EU:n jäsenvaltioille**, joiden mahdollisuudet rahoittaa omia avaruusresursseja ovat rajalliset.

7. Rahoitus

Esittelijä kehottaa EU:ta **varmistamaan luotettavan ja riittävän rahoituksen suunnitelluille avaruustoimille** ja kehottaa EU:ta laatimaan toiminnallisen talousarvion avaruuden voimavarojen tarjoamille palveluille ETPP:n ja Euroopan turvallisuusetujen tukemiseksi.

Koska EU:n jäsenvaltioiden keskinäisen koordinaation puuttuminen johtaa toimien tarpeettomaan päällekkäisyyteen, esittelijä kannattaa sitä, että **jäsenvaltioiden tulisi käynnistää yhteisiä ohjelmia, joilla saadaan aikaan pitkän aikavälin kustannussäästöjä**. On merkittävää, että **avaruuden voimavarojen hankintaa, ylläpitoa ja toimintaa koskevan yhteisen eurooppalaisen lähestymistavan puuttumisen** arvioidaan aiheuttavan **satojen miljoonien eurojen** ylimääräiset kustannukset.

Turvallisuus- ja puolustustarkoituksiin **kehitettävät satelliittiperusteiset valmiudet**, kuten MUSIS-järjestelmä, olisi **rahoitettava unionin talousarviosta**.

8. Avaruuden käyttöä koskeva kansainvälinen oikeudellinen säännöstö

Mietinnössä korostetaan **avaruuden militarisoinnin mahdollisuutta** ja korostetaan jälleen kerran vuoden 1967 ulkoavaruussopimuksessa esitetyn **avaruuden rauhanomaista käyttöä** koskevan periaatteen merkitystä.

Esittelijä korostaa avaruuden rauhanomaista käyttöä sääntelevän ja suojelevan kansainvälisen oikeudellisen säännöstön lujittamisen merkitystä erityisesti avaruusromun vähentämistä koskevat suuntaviivat laatineen ulkoavaruuden rauhanomaista käyttöä käsittelevän YK:n komitean (COPUOS) puitteissa. Mainittujen toimien on oltava yhdenmukaisia järjestöjen välisen avaruusromun koordinoitukomitean sekä YK:n aseidenriisuntakonferenssin – joka kehittää parhaillaan monenvälistä sopimusta ulkoavaruuden aseistamisen estämisestä – toimien kanssa. EU:n puheenjohtajavaltion tulisi edustaa EU:ta aktiivisesti edellä mainituissa **YK:n elimissä**.

Esittelijä kehottaa **kaikkia kansainvälisiä toimijoita pidättymään käyttämästä aseita avaruudessa**, esimerkkinä Kiinan tammikuussa 2007 tekemä satelliitintorjuntakoe. Esittelijä kehottaa Yhdistyneitä kansakuntia ja Euroopan unionia vähentämään aktiivisesti avaruusromua ja suojelemaan satelliitteja niitä vahingoittavalta avaruusromulta.

Voimassa olevasta käytännöstä ja velvoitteistaan huolimatta kaikki avaruuden käyttäjät eivät rekisteröi satelliittejaan, sotilaskäytössä olevat satelliitit mukaan luettuina.

Satelliittien rekisteröintivelvoitetta olisi kunnioitettava avaruusturvallisuutta edistävänä toimena. Lisäksi neuvoston olisi tavoiteltava avaruusesineitä koskevan kattavan EU:n käytäntösäännösten käyttöönottoa kiertoradan turvallisuuden parantamiseksi.

9. Avaruuspolitiikkaa koskeva transatlanttinen ja muu kansainvälinen yhteistyö

Vaikka EU:n ja Venäjän yhteistyön vahvistumista Euroopan komission, Euroopan avaruusjärjestön ja Roskosmosin (Venäjän avaruusjärjestö) välillä vuonna 2006 käynnistetyn kolmen osapuolen avaruutta käsittelevä vuoropuhelun puitteissa on pidettävä myönteisenä, **yhteistyön rakentamisessa Yhdysvaltojen ja Naton kanssa ei ole päästy läheskään yhtä pitkälle.**

Näin ollen esittelijä kehottaa EU:ta ja Yhdysvaltoja käynnistämään strategisen vuoropuhelun avaruusresurssien käytöstä.

Esittelijä kehottaa EU:ta ja Natoa käynnistämään vastaavan avaruuspolitiikkaa ja ohjuspuolustusta koskevan vuoropuhelun, mikä koskee erityisesti satelliittiviestintäjärjestelmien, avaruusvalvontajärjestelmien ja ballististen ohjusten ennakkovaroitusjärjestelmien täydentävyyttä ja yhteentoimivuutta sekä eurooppalaisten joukkojen suojelua taktisten ohjusten ohjuspuolustusjärjestelmällä (theatre missile defence system).

30.5.2008

TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

ulkoasiainvaliokunnalle

avaruudesta ja turvallisuudesta
(2008/2030(INI))

Valmistelija: Romana Jordan Cizelj

EHDOTUKSET

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa ulkoasiainvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta tehdyn Lissabonin sopimuksen, joka allekirjoitettiin Lissabonissa 13. joulukuuta 2007 ja jolla tutkimusta ja teknologista kehittämistä koskevaan jaksoon lisättiin uusi 172 a artikla ja luotiin unionille näin oikeudellinen perusta kehittää eurooppalaista avaruuspolitiikkaa,

Yleiset näkökohdat

1. on tyytyväinen siihen, että Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen on sisällytetty eurooppalaista avaruuspolitiikkaa koskeva 172 a artikla, ja pitää myönteisenä parlamentille ja neuvostolle annettua mahdollisuutta toteuttaa tavanomaista lainsäädäntömenettelyä noudattaen toimenpiteitä, joita eurooppalaisen avaruusohjelman laadinta edellyttää;
2. pyytää komissiota toimittamaan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen tällaisista toimenpiteistä sekä tiedonannon asianmukaisten suhteiden luomisesta Euroopan avaruusjärjestöön;

Navigointi – paikantaminen

3. panee merkille, että parlamentti ja neuvosto pääsivät ensimmäisessä käsittelyssä sopimukseen asetusluonnoksesta eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien (EGNOS ja Galileo) toteuttamiseksi ja että sopimuksen mukaan järjestelmä on yhteisön

omistuksessa ja sen kehitysvaihe rahoitetaan kokonaisuudessaan yhteisön talousarviosta;

4. kiinnittää huomiota 23. huhtikuuta 2008 vahvistamaansa kantaan¹ erityisesti siitä, että EGNOS- ja Galileo-ohjelmia olisi pidettävä eurooppalaisen avaruusohjelman yhtenä saavutuksena ja että ohjelmia on hallinnoitava yhdessä toimielinten välisen Galileo-paneelin kanssa, jota voidaan käyttää mallina eurooppalaisen avaruuspolitiikan kehittämisessä.

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0167

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	28.5.2008
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 50 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Dragoș Florin David, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Adam Gierek, Norbert Glante, Umberto Guidoni, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Erna Hennicot-Schoepges, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papanicolas, Aldo Patriciello, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Andres Tarand, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Alejo Vidal-Quadras
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Gabriele Albertini, Alexander Alvaro, Ivo Belet, Manuel António dos Santos, Robert Goebbels, Satu Hassi, Edit Herczog, Pierre Pribetich, Bernhard Rapkay, Silvia-Adriana Ţicău, Lambert van Nistelrooij
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Emmanouil Angelakas, Nicolae Vlad Popa

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	3.6.2008
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 43 -: 6 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Monika Beňová, André Brie, Colm Burke, Philip Claeys, Véronique De Keyser, Hanna Foltyn-Kubicka, Georgios Georgiou, Bronisław Geremek, Maciej Marian Giertych, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Willy Meyer Pleite, Philippe Morillon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Raül Romeva i Rueda, Libor Rouček, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, István Szent-Iványi, Inese Vaidere, Ari Vatanen, Jan Marinus Wiersma, Luis Yañez-Barnuevo García, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Maria Badia i Cutchet, Giulietto Chiesa, Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Evgeni Kirilov, Jaromír Kohlíček, Miloš Koterec, Doris Pack, Rihards Pīks, Jean Spautz, Karl von Wogau